

**ΕΝΩΣΗ ΣΥΝ/ΣΜΩΝ ΝΗΣΩΝ ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΚΑΙ ΑΡΓΟΣΑΡΩΝΙΚΟΥ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ Α.Ε.
ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ ΠΕΙΡΑΙΑ & ΚΥΚΛΑΔΩΝ
ΠΥΛΗΣ 4- 185 31 ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΑΡ. ΓΕΜΗ: 132833407000
ΤΗΛ.: 2104123885- 2104172108 FAX: 2104120125
Α.Φ.Μ.: 096008830-Δ.Ο.Υ.:ΦΑΕ ΠΕΙΡΑΙΑ
Πληροφορίες: Παπάς Ε.
Email: info@enosicycladon.gr**

Ε Π Ε Ι Γ Ο Ν

Πειραιάς, 9-1-2020

A.Π. 1

Προς
**ΑΓΡΟΤΙΚΟΥΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΚΟΥΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ -ΜΕΛΗ ΕΝΩΣΗΣ
ΚΥΚΛΑΔΩΝ**
Κοιν.
ΔΗΜΟΥΣ Π.Ε. ΚΥΚΛΑΔΕΩΝ

Θέμα: Πρόσκληση Υποβολής Προτάσεων στα πλαίσια του Μέτρου 19

Στα πλαίσια του Τοπικού Προγράμματος του Μέτρου 19 « Τοπική Ανάπτυξη με πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)» καλούμε ως Μέλος της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλαδων τους ενδιαφερόμενους (υποψήφιους δικαιούχους) να υποβάλλουν τις προτάσεις τους στο πλαίσιο του Υπομέτρου 19.2 «Στήριξη υλοποίησης δράσεων των στρατηγικών Τοπικής Ανάπτυξης με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (CLLD/LEADER)».

Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης δύναται να χρηματοδοτηθούν πράξεις ιδιωτικού χαρακτήρα που συμβάλουν με άμεσο ή έμμεσο τρόπο στην εξυπηρέτηση και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού και στην ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, για την επίτευξη των στόχων της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής, όπως ενισχύσεις για ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ:

- 1) Στο γεωργικό τομέα
- 2) Στην ίδρυση τυποποιητηρίων
- 3) Στον τομέα του τουρισμού
- 4) Στον τομέα της βιοτεχνίας
- 5) Στην παροχή υπηρεσιών
- 6) Στην οικοτεχνία
- 7) Στη συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων.

Οι προκηρυσσόμενες υπο-δράσεις εφαρμόζονται σε όλη την περιοχή εφαρμογής του Τοπικού Προγράμματος CLLD-LEADER Κυκλαδων.

Η συγχρηματοδοτούμενη Δημόσια Δαπάνη που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση, ανέρχεται ενδεικτικά σε 2.980.000,00€.

Θεωρούμε ότι το συγκεκριμένο Μέτρο θα συμβάλει στην ανάπτυξη της δυναμικής όσων ασχολούνται με τον τομέα της αγροδιατροφής στα κυκλαδονήσια (κτηνοτρόφους, αγρότες, μελισσοκόμους κ.ά.). Παρακαλούμε για την ενημέρωση των υποψήφιων επενδυτών- μελών του Συνεταιρισμού σας.

Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τις παραπάνω δράσεις επικοινωνείστε με τα γραφεία μας στα τηλέφωνα 2104123885/2104172108.

Συνημμένα: Σύντομο Ενημερωτικό Σημείωμα για το Τοπικό Πρόγραμμα CCLD/LEADER της Αναπτυξιακής Εταιρείας Κυκλάδων.

ΣΥΝΤΟΜΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΤΟΠΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ CCLD/LEADER ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΥΚΛΑΔΩΝ

1. Εισαγωγή και περιοχή δράσης

Η Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων έχει προκηρύξει τις παρεμβάσεις ιδιωτικού χαρακτήρα στο πλαίσιο του Τοπικού Προγράμματος Δράσης που έχει ανακοινώσει για το νομό Κυκλάδων. Οι περιοχές παρέμβασης είναι οι παρακάτω Περιφερειακές Ενότητες:

Σύρος	Άνδρος	Θήρα
Κέα	Κύθνος	Μήλος
Μύκονος	Νάξος	Πάρος
Τήνος		

2. Είδος ενίσχυσης και ποσά στήριξης

Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης στήριξης δυνητικού δικαιούχου ενίσχυσης δεν μπορεί να υπερβεί τις 600.000 € για πράξεις που αφορούν σε υποδομές ή/και εξοπλισμό και τις 100.000 € για άυλες πράξεις. Στις υπο-δράσεις 19.2.1.1 και 19.2.1.2 της παρούσας πρόσκλησης, οι οποίες αφορούν ενέργειες μεταφοράς γνώσεων & ενημέρωσης, ο συνολικός προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης είναι έως και 20.000€.

Σε περίπτωση χρήσης του καθεστώτος *de minimis* (Καν. (ΕΕ) 1407/2013), η μέγιστη δημόσια δαπάνη μπορεί να ανέλθει στις 200.000 € την τριετία συναθροίζοντας και τυχόν ενισχύσεις που έχουν ληφθεί ή θα ληφθούν, από άλλα μέτρα που υπάγονται στο καθεστώς *de minimis* σε οποιαδήποτε περίοδο τριών οικονομικών ετών σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης. Κατά συνέπεια στις υπο-δράσεις 19.2.2.2, 19.2.2.3, 19.2.2.4, 19.2.2.5 και 19.2.2.6 της παρούσας πρόσκλησης, ο συνολικός προϋπολογισμός της προτεινόμενης πράξης διαμορφώνεται αναλόγως.

3. Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και προθεσμίες υποβολής προτάσεων

Ο δικαιούχος οφείλει να ολοκληρώσει το οικονομικό και φυσικό αντικείμενο της πράξης, εντός του εγκεκριμένου χρονοδιαγράμματός της, όπως δηλώνεται στην αίτηση στήριξης, και εντός, το πολύ, τριών (3) ετών από την στιγμή της ένταξης. Σε κάθε περίπτωση μέχρι την 30-06-2023 ενώ σε πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, μπορεί να ζητήσει παράταση έξι (6) μηνών.

Η καταληκτική ημερομηνία λήξης ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων στήριξης είναι η 04-03-2020 και ώρα 15:00.

4. Πρόγραμμα Δράσεων – Ποσοστό ενίσχυσης - Δικαιούχοι

Κωδικός Δράσης	Τίτλος Δράσης	Κωδικός Υπο-δράσης	Τίτλος Υπο-δράσης	Ποσοστό Ενίσχυσης	Δικαιούχοι	Δημόσια Δαπάνη (€)
19.2.1	Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης	19.2.1.1	Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης στο γεωργικό και το δασικό τομέα	100%	Φορέας του ιδιωτικού ή δημοσίου τομέα ο οποίος να έχει νομική υπόσταση	40.000,00
		19.2.1.2	Μεταφορά γνώσεων & ενημέρωσης σε ΜΜΕ αγροτικών περιοχών	100%	Φορέας του ιδιωτικού ή δημοσίου τομέα ο οποίος να έχει νομική υπόσταση	40.000,00
19.2.2	Ανάπτυξη / βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής σε εξειδικευμένους τομείς, περιοχές ή δικαιούχους	19.2.2.2	Ενίσχυση επενδύσεων στην μεταποίηση, εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα μη γεωργικό προϊόν για την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής	75%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/EK της Επιτροπής για τον ορισμό των ΜΜΕ)	425.000,00
		19.2.2.3	Ενίσχυση επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής	65%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 15 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 3,0 εκατομμύρια ευρώ)	340.000,00
		19.2.2.4	Ενίσχυση επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής	65%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 15 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 3,0 εκατομμύρια ευρώ)	215.000,00
		19.2.2.5	Ενίσχυση επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κ.λπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής	65%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 15 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 3,0 εκατομμύρια ευρώ)	160.000,00
		19.2.2.6	Ενίσχυση επενδύσεων οικοτεχνίας και πολυλειτουργικών αγροκτημάτων με σκοπό την εξυπηρέτηση ειδικών στόχων της τοπικής στρατηγικής	75% ή 65%	Πολύ μικρές και μικρές αγροτικές επιχειρήσεις (φυσικά και νομικά πρόσωπα εγγεγραμμένα στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων - Μ.Α.Α.Ε. συμπεριλαμβανομένων και των μελών των αγροτικών νοικοκυριών εγγεγραμμένων στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικοτεχνίας - Κ.Η.Μ.Ο.)	210.000,00
19.2.3	Οριζόντια ενίσχυση στην ανάπτυξη /	19.2.3.1	Οριζόντια εφαρμογή μεταποίησης, εμπορίας και/ή ανάπτυξης γεωργικών προϊόντων με αποτέλεσμα	75%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/EK της Επιτροπής για τον ορισμό των ΜΜΕ)	850.000,00
	Βελτίωση της επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας της περιοχής εφαρμογής		γεωργικό προϊόν με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής		έννοια της Σύστασης 2003/361/EK της Επιτροπής για τον ορισμό των ΜΜΕ)	
		19.2.3.3	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στον τομέα του τουρισμού με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής	65% ή 40%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/EK της Επιτροπής για τον ορισμό των ΜΜΕ)	240.000,00
		19.2.3.4	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων στους τομείς της βιοτεχνίας, χειροτεχνίας, παραγωγής ειδών μετά την 1η μεταποίηση, και του εμπορίου με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής	65% ή 40%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/EK της Επιτροπής για τον ορισμό των ΜΜΕ)	130.000,00
		19.2.3.5	Οριζόντια εφαρμογή ενίσχυσης επενδύσεων παροχής υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του αγροτικού πληθυσμού (παιδικοί σταθμοί, χώροι αθλητισμού, πολιτιστικά κέντρα, κ.λπ.) με σκοπό την εξυπηρέτηση των στόχων της τοπικής στρατηγικής	65% ή 40%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/EK της Επιτροπής για τον ορισμό των ΜΜΕ)	130.000,00
19.2.7	Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών παραγόντων	19.2.7.3	Συνεργασία μεταξύ μικρών επιχειρήσεων για διοργάνωση κοινών μεθόδων εργασίας και την κοινή χρήση εγκαταστάσεων και πόρων καθώς και για την ανάπτυξη και/ή την εμπορία τουριστικών υπηρεσιών, που συνδέονται με τον αγροτουρισμό	65%	Φυσικά ή νομικά πρόσωπα (πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/EK της Επιτροπής για τον ορισμό των ΜΜΕ)	200.000,00
Σύνολο						2.980.000,00

5. Δικαιούχοι

Δικαιούχοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα, σύμφωνα και με την επιλεξιμότητα που καθορίζεται στο ΤΠ της ΟΤΔ. Στο παραπάνω πίνακα δράσεων, εξειδικεύονται περαιτέρω οι δικαιούχοι σε επίπεδο υπο-δράσεων σε εφαρμογή της εγκεκριμένης τοπικής στρατηγικής.

Γενικότερα οι δικαιούχοι δύναται να είναι υψηλάμενες, είτε υπό ίδρυση επιχειρήσεις. Ειδικά για τις υπό ίδρυση ατομικές επιχειρήσεις, αρκεί η αίτηση στήριξης ενώ για τα νομικά πρόσωπα απαιτείται η κατάθεση καταστατικού ή σχεδίου καταστατικού συνημμένο στην αίτηση στήριξης καθώς και απόκτηση ΑΦΜ.

Επισημαίνεται ότι οι υπό ίδρυση επιχειρήσεις:

- α) υποβάλλουν αίτηση στήριξης κάνοντας χρήση του προσωπικού ΑΦΜ του νόμιμου εκπροσώπου,
- β) υποχρεούνται μετά την αίτηση στήριξης να αποκτήσουν ΑΦΜ και να προσκομίσουν την έναρξη δραστηριότητας στην ΟΤΔ:
 - επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από τη δημοσιοποίηση του Πίνακα Αποτελεσμάτων, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης ή
 - επτά (7) ημερολογιακές ημέρες από τη δημοσιοποίηση του Πίνακα Κατάταξης, σε περίπτωση εγκεκριμένης αίτησης από την διαδικασία των ενστάσεων.

Οι δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν σε επιλέξιμους τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ), οι οποίοι δεν έρχονται σε αντίθεση με την παρούσα πρόσκληση

6. Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες δύναται να είναι :

1. Η αγορά, η κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου. Είναι επιλέξιμη δαπάνη η αγορά οικοδομημένης ή μη οικοδομημένης γης, για ποσό μέχρι το 10% των συνολικών επιλέξιμων δαπανών της πράξης.
2. Αγορά, (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και εγκατάστασης) εξοπλισμού και ο εξοπλισμός εργαστηρίων στο βαθμό που εξυπηρετεί τη λειτουργία της επένδυσης. Επίσης ο εξοπλισμός παραγωγής ενέργειας ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (εξαιρείται στην περίπτωση του Καν. (ΕΕ) 651/2014), εξοικονόμησης ύδατος και επεξεργασίας αποβλήτων εφόσον αντιστοιχούν στην δυναμικότητα ή τις ανάγκες της μονάδας και δεν αποτελούν μεμονωμένη δαπάνη αλλά συμπληρωματική δαπάνη σε παραγωγικές επενδύσεις.
3. Αγορά καινούργιων οχημάτων και συγκεκριμένα: i) Οχημάτων μεταφοράς προϊόντων ειδικού τύπου τα οποία, θεωρούνται απαραίτητα για την λειτουργία της επένδυσης. Το ύψος της δαπάνης για την αγορά οχημάτων ειδικού τύπου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου. ii) Μέσων εσωτερικής μεταφοράς που καλύπτουν τις ανάγκες της επένδυσης.
4. Απόκτηση πιστοποιητικών διασφάλισης ποιότητας, τα οποία είναι αναγνωρισμένα από διεθνή ή εθνικά πρότυπα. Στις δαπάνες αυτές περιλαμβάνονται οι δαπάνες συμβούλου και πιστοποίησης.

5. Δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης, όπως αγορά fax, τηλεφωνικών εγκαταστάσεων, δικτύων ενδοεπικοινωνίας, ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικών, περιφερειακών μηχανημάτων και φωτοτυπικών.
6. Δαπάνες συστημάτων ασφαλείας εγκαταστάσεων, συστημάτων πυροσβεστικής προστασίας εγκαταστάσεων.
7. Γενικές δαπάνες συνδεόμενες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, όπως αμοιβές αρχιτεκτόνων, μηχανικών και συμβούλων (εξαιρείται στην περίπτωση του Καν. (ΕΕ) 651/2014), αμοιβές για συμβουλές σχετικά με την περιβαλλοντική και οικονομική βιωσιμότητα, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών για μελέτες σκοπιμότητας. Οι δαπάνες αυτές δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 10% του συνολικού κόστους της πράξης.
8. Δαπάνες όπως απόκτηση ή ανάπτυξη λογισμικού και αποκτήσεις διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, αδειών, δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, εμπορικών σημάτων, δημιουργία αναγνωρίσιμου σήματος (ετικέτας) του προϊόντος, έρευνα αγοράς για τη διαμόρφωση της εικόνας του προϊόντος (συσκευασία, σήμανση).
9. Δαπάνες προβολής, όπως ιστοσελίδα, έντυπα, διαφήμιση και συμμετοχή σε εκθέσεις και μέχρι το 10% του συνολικού κόστους της πράξης. (εξαιρείται στην περίπτωση του Καν. (ΕΕ) 651/2014).
10. Δαπάνες σύνδεσης με Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ) όπως ενδεικτικά ΔΕΗ, ύδρευση, αποχέτευση, τηλεφωνοδότηση κλπ., εντός των ορίων του οικοπέδου. (εξαιρείται στην περίπτωση του Καν. (ΕΕ) 651/2014).
11. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο κατά παντός κινδύνου, κατά τη διάρκεια των εργασιών της επένδυσης (υποχρεωτική ασφάλιση). (εξαιρείται στην περίπτωση του Καν. (ΕΕ) 651/2014).
12. Αμοιβές προσωπικού, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης, πληρωτέες από τον δικαιούχο στο προσωπικό του, εφόσον αυτό προσελήφθη, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης και να απολυθεί με την ολοκλήρωσή του, σε περίπτωση αυτεπιστασίας. (εξαιρείται στην περίπτωση του Καν. (ΕΕ) 651/2014).
13. Ειδικά για τις υπο-δράσεις 19.2.2.2 και 19.2.3.1: Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων 1 έως 12, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω υπο-δράσεις του παρόντος άρθρου, είναι:
- Δαπάνες που σχετίζονται με τη διαμόρφωση χώρων προβολής, δοκιμής των προϊόντων της επιχείρησης καθώς και του αντίστοιχου εξοπλισμού (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας) που απαιτείται σε περίπτωση που η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί χώρο επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες.
 - Εργασίες πράσινου δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, καθώς και έργα διακόσμησης (εντός του λειτουργικού χώρου της επιχείρησης) σε περίπτωση που η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί χώρο επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες.
 - Η αγορά συγκροτήματος ψυχρής έκθλιψης ελαιολάδου, μέχρι του ποσού των 30.000. Η δαπάνη αυτή αφορά αποκλειστικά ενεργούς ή επαγγελματίες αγρότες, μόνο για την ίδια παραγωγή τους και το τελικό προϊόν θα πρέπει να είναι τυποποιημένο σε συσκευασίες μέχρι πέντε (5) λίτρων. Στις περιπτώσεις πράξεων που ενισχύονται βάσει του Καν. (ΕΕ) 1407/2013 θα πρέπει οπωσδήποτε να πληρούται το σημείο Ι.Α. του άρθρου 4 της παρούσας.
14. Ειδικά για τις υπο-δράσεις 19.2.2.3 και 19.2.3.3: Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων 1 έως 12, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω υπο-δράσεις του παρόντος άρθρου, είναι:
- Δαπάνες ειδικού εξοπλισμού όπως η αγορά-κατασκευή παραδοσιακών ξύλινων σκαφών, λοιπών σκαφών για εξυπηρέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων, αγορά αλόγων για

δραστηριότητες περιήγησης. Επίσης η αγορά οχημάτων μεταφοράς πελατών για τις επιχειρήσεις εναλλακτικού/θεματικού τουρισμού και εφόσον τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητά τους και μέχρι του ποσού των 30.000 € για τα οχήματα αυτά.

- Κατασκευή οικίσκου - αποθήκης για τις ανάγκες φύλαξης - εξυπηρέτησης της επένδυσης, μέχρι 40 τ.μ., μόνο για επενδύσεις τουριστικών καταλυμάτων.
- Έργα πρασίνου καθώς και έργα διακόσμησης (εφόσον αποτελούν λειτουργικό τμήμα της επιχείρησης).
- Εξοπλισμός αναψυχής πελατών (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας).

15. Ειδικά για τις υπο-δράσεις **19.2.2.5** και **19.2.3.5**: Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων 1 έως 12, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω υπο-δράσεις του παρόντος άρθρου, είναι:

- Εργασίες πράσινου (δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, κ.λπ.) εφόσον αποτελούν λειτουργικό τμήμα της επιχείρησης.
- Αγορά οχημάτων ειδικού τύπου που συνδέονται με τον σκοπό της επένδυσης (π.χ. ειδικά οχήματα μεταφοράς ΑΜΕΑ σε επενδύσεις συνδεόμενες με την υγεία).

16. Ειδικά για την Υποδράση **19.2.2.6**: Οι επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω περιπτώσεων 1 έως 12, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στην εν λόγω υπο-δράση του παρόντος άρθρου, είναι:

- Δαπάνες που σχετίζονται με την διαμόρφωση χώρων προβολής, δοκιμής των προϊόντων της επιχείρησης καθώς και του αντίστοιχου εξοπλισμού (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.) που απαιτείται σε περίπτωση που η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί χώρο επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες.
- Εργασίες πράσινου δενδροφυτεύσεις, γκαζόν, καθώς και έργα διακόσμησης σε περίπτωση που η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί χώρο επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες.
- Η αγορά συγκροτήματος ψυχρής έκθλιψης ελαιολάδου, μέχρι του ποσού των 30.000. Η δαπάνη αυτή αφορά την ιδία παραγωγής και το τελικό προϊόν θα πρέπει να είναι τυποποιημένο σε συσκευασίες μέχρι πέντε (5) λίτρα.
- Δαπάνες ειδικού εξοπλισμού για εξυπηρέτηση τουριστικών δραστηριοτήτων, αγορά αλόγων για δραστηριότητες περιήγησης, αγορά οχημάτων μεταφοράς πελατών για τις επιχειρήσεις εναλλακτικού/θεματικού τουρισμού και εφόσον τεκμηριώνεται πλήρως η αναγκαιότητά τους και μέχρι του ποσού των 30.000€ για τα οχήματα αυτά.
- Κατασκευή οικίσκου - αποθήκης για τις ανάγκες φύλαξης - εξυπηρέτησης της επένδυσης, μέχρι 40 τ.μ., μόνο για επενδύσεις τουριστικών καταλυμάτων.
- Έργα πρασίνου καθώς και έργα διακόσμησης.
- Εξοπλισμός αναψυχής πελατών (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας).

7. Μη Επιλέξιμες δαπάνες

Ως μη επιλέξιμες δαπάνες στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων για όλες τις κατηγορίες υπο-δράσεων είναι:

1. **Μίσθωση** κτιριακών εγκαταστάσεων παλαιών ή καινούργιων, ανεξάρτητα από την πιθανή προηγούμενη χρήση τους.

2. Έργα απλής συντήρησης κτιριακών εγκαταστάσεων, υπό την έννοια των μεμονωμένων επιδιορθώσεων που ανακύπτουν από τη λειτουργία της επιχείρησης και έργα συντήρησης μηχανολογικού εξοπλισμού.
3. Προσωρινά έργα μη άμεσα συνδεόμενα με την εκτέλεση της πράξης (π.χ. προσωρινό υπόστεγο για την φύλαξη υλικών, κ.λπ.).
4. Έργα οδοποιίας εκτός των ορίων του οικοπέδου/γηπέδου εγκατάστασης της μονάδας.
5. Πάσης φύσεως έξοδα, εισφορές, φόροι, τέλη, δημοσιονομικές επιβαρύνσεις, αποζημιώσεις, ασφάλιστρα υπέρ τρίτων.
6. Εξοπλισμός αναψυχής (όπως εξοπλισμός αναπαραγωγής ήχου και εικόνας κ.λπ.) εκτός και η επιχείρηση διατηρεί ή δημιουργεί, επισκέψιμο για το κοινό και επιχειρηματίες, τμήμα.
7. Δαπάνες συμβάσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης, ασφάλιστρα, κεφάλαιο κίνησης και δαπάνες αναλωσίμων υλικών.
8. Τα μεταχειρισμένα οχήματα και ο μεταχειρισμένος εξοπλισμός.
9. Οι δαπάνες για απλή αντικατάσταση μηχανολογικού εξοπλισμού, παρόμοιας κατηγορίας, μεγέθους ή δυναμικότητας, ακόμη και όταν γίνεται με εγκατάσταση καινούργιου, εφόσον ο εξοπλισμός που αντικαθίσταται δεν έχει αποσβεστεί.
10. Επενδυτικές δαπάνες των υποβαλλόμενων αιτήσεων στήριξης που χρηματοδοτούνται από άλλο επενδυτικό πρόγραμμα.
11. Δαπάνες αποξήλωσης και καθαίρεσης γενικότερα. Δαπάνες για τον καθαρισμό της αρχικής θέσης σε περιπτώσεις μετεγκατάστασης και κόστος αποξήλωσης και μεταφοράς του παλαιού εξοπλισμού ή μέρος αυτού στη νέα θέση.
12. Αμοιβές προσωπικού για την λειτουργία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων των επιβαρύνσεων της κοινωνικής ασφάλισης.
13. Ειδικά για τις υπο-δράσεις 19.2.2.2 και 19.2.3.1: Οι μη επιλέξιμες δαπάνες, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω υποδράσεις του παρόντος άρθρου, είναι:
 - Δαπάνες που αφορούν την αύξηση της δυναμικότητας σε τομείς όπου υπάρχει περιορισμός στην παραγωγή από την ΚΟΑ γεωργικών προϊόντων.
 - Δεν είναι επιλέξιμη η ίδρυση ελαιοτριβείων.
 - Η ίδρυση σφαγείου είναι επιλέξιμη μόνο σε νησιωτικές περιοχές και ετήσια δυναμικότητα μέχρι 400 τόνους κρέατος
 - Η ίδρυση σφαγείων πουλερικών είναι επιλέξιμη μόνο σε ορεινές ή νησιωτικές περιοχές.
14. Ειδικά για τις υπο-δράσεις 19.2.2.5, και 19.2.3.5: Οι μη επιλέξιμες δαπάνες, πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο των επενδυτικών προτάσεων στις εν λόγω υποδράσεις του παρόντος άρθρου, είναι:
 - Δεν είναι επιλέξιμη η προμήθεια απλού οχήματος μεταφοράς

8. Ιδιοκτησιακό καθεστώς – Μίσθωση ακινήτων

Σε περίπτωση πράξεων που αφορούν ίδρυση νέας επιχείρησης ή εκσυγχρονισμού υφιστάμενης και περιλαμβάνουν επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες υποδομές, απαιτούνται είτε αποδεικτικά ιδιοκτησίας στο όνομα του δικαιούχου είτε μακροχρόνια μίσθωση που να καλύπτει χρονική περίοδο τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης, επί του γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου, στις οποίες πραγματοποιούνται οι επενδύσεις. Στις παραπάνω πράξεις και σε

περίπτωση εκσυγχρονισμού χωρίς επέμβαση στον φέροντα οργανισμό του κτιρίου ή σε περίπτωση μικρών προσθηκών που συμπληρώνουν την λειτουργικότητα του κτιρίου, απαιτούνται αποδεικτικά μίσθωσης τουλάχιστον εννέα (9) ετών από τη δημοσιοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΤΠ, γίνονται δεκτά προσύμφωνα μίσθωσης ή αγοράς γηπέδου ή του οικοπέδου ή/και του ακινήτου.

Σε κάθε περίπτωση το γήπεδο ή το οικόπεδο ή το ακίνητο θα πρέπει να είναι ελεύθερο βαρών, εκτός της περίπτωσης που το βάρος έχει προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την ίδια φύση επένδυσης ή θα προκύψει από επιχειρηματικό δάνειο για την υλοποίηση της πρότασης ή από δάνειο για την αντιμετώπιση φυσικής καταστροφής, από την οποία επλήγη η επιχείρηση.

9. Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ιδία συμμετοχή) ή/και δάνειο ή/και συνδυασμό τους.

Η απόδειξη της ιδιωτικής συμμετοχής δύναται να τεκμηριώνεται, είτε με υπεύθυνη δήλωση του δικαιούχου, είτε με σχετικό τραπεζικό έγγραφο, είτε με την απόδειξη κατοχής άλλου άμεσα ρευστοποιήσμου τίτλου όπως μετοχές και ομόλογα. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που η κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο, η προσκόμιση υπεύθυνης δήλωσης βαθμολογείται με μηδέν (0).

Ειδικά για τις πράξεις που ενισχύονται μέσω του άρθρου 14 του Καν. (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής, η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης πρέπει να ανέρχεται σε τουλάχιστον 25% των επιλέξιμων δαπανών, είτε μέσω ιδίων πόρων είτε μέσω εξωτερικής χρηματοδότησης και ειδικότερα μέσω εγκεκριμένου τραπεζικού δανεισμού (η έγκριση του δανείου προαπαιτείται της έκδοσης της απόφασης ένταξης της πράξης) και με μορφή που δεν ενέχει στοιχεία κρατικής στήριξης.

10. Επιλεξιμότητα δικαιούχων

Τα βασικά κριτήρια επιλεξιμότητας των δικαιούχων είναι τα παρακάτω:

- Η πρόταση συνοδεύεται από αναλυτικό προϋπολογισμό εργασιών που τεκμηριώνει το εύλογο του κόστους της αίτησης στήριξης. Για τον υπολογισμό του εύλογου κόστους, ο υποψήφιος προσκομίζει οικονομικές προσφορές για λοιπές δαπάνες πλην κτιριακών υποδομών. Εφόσον το μοναδιαίο ανά τεμάχιο κόστος αυτών υπερβαίνει, σε αξία τα 1.000 €, ή τα 5.000 € συνολικού ποσού ανά είδος, απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές για το εν λόγω τεμάχιο, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τουλάχιστον μία (1).
- Η πρόταση συνοδεύεται από μελέτη βιωσιμότητας με αναλυτική περιγραφή των οικονομικών μεγεθών και των προβλέψεων για την επόμενη 5ετία.

- Αποδεικνύεται η κατοχή ή η χρήση του ακινήτου στο οποίο προβλέπεται η υλοποίηση της πρότασης σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην παραπάνω παράγραφο 8.
- Για πρόταση εκσυγχρονισμού δηλώνεται ότι: α) δεν έχει υπάρξει προηγούμενη ενίσχυση του ίδιου φυσικού αντικειμένου από αναπτυξιακά προγράμματα, ή β) στην περίπτωση προηγούμενης ενίσχυσης για το ίδιο φυσικό αντικείμενο έχει παρέλθει κατά τη στιγμή υποβολής της αίτησης πενταετία από την απόφαση αποπληρωμής του
- Η πρόταση αφορά ολοκληρωμένο και λειτουργικό φυσικό αντικείμενο υπό την έννοια ότι δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που δεν αφορούν λειτουργική επένδυση.
- Για υφιστάμενες επιχειρήσεις να εξασφαλίζεται η νόμιμη λειτουργία τους κατά την αίτηση που σημαίνει ότι πρέπει να διαθέτουν άδεια λειτουργίας σε ισχύ ή αίτηση για έκδοση/ανανέωση άδειας λειτουργίας ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας ή γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας ή δήλωση για απαλλαγή από την υποχρέωση εφοδιασμού με άδεια εγκατάστασης και απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ή απαλλαγή
- Για νομικά πρόσωπα διασφαλίζεται ότι δεν υπάρχει θέμα λύσης, εκκαθάρισης ή πτώχευσης.
- Ο υποψήφιος αποδεικνύει την ύπαρχη ιδίας συμμετοχής σύμφωνα με το χρηματοδοτικό σχήμα σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην παραπάνω παράγραφο 9.